

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва інституту/факультету)

Кафедра кореляційної оптики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Теорія кольору і кольороутворення

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Видавництво та поліграфія»

(назва програми)

Спеціальність № 186 Видавництво та поліграфія

(вказати: код, назва)

Галузь знань №18 Виробництво та технології

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники:

Гавриляк Михайло Степанович, асистент кафедри кор. оптики, канд. фіз.-мат. наук, доцент

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) <http://ptcsi.chnu.edu.ua/teachers/гавриляк-михайло-степанович>

Контактний тел. +38 (03722) 4-47-30

E-mail: m.gavrylyak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=691>

Консультації Очні консультації: 1 год, вівторок 9:50, ауд. 302

Онлайн-консультації: четвер 17:00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Теорія кольору і кольороутворення» викладається як нормативна дисципліна у першому семестрі третього курсу бакалаврату. Дисципліна присвячена ознайомленню з основами кольорознавства і кольороутворення, розглядаються і пояснюються аспекти цієї дисципліни з позиції фізики (її розділу - оптики), математики, психології зору, психології кольоросприйняття, естетики, теорії композиції. Особливу увагу приділено типології колірних гармоній, принципам їх застосування в дизайн-проектванні і ролі кольору в композиції різних об'єктів дизайну. Лекційний курс доповнений лабораторним практикумом, для якого пропонуються десять лабораторних робіт з розрахунку 30 годин на семестр.

2. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи теоретичних знань, прикладних умінь та практичних навичок щодо використання базових принципів, підходів та методів роботи із кольором для забезпечення організації й підтримки якості представлення та відображення видавничо-поліграфічної продукції в рамках технологічного процесу її виробництва.

3. Пререквізити. Дисципліна логічно поєднана з курсами: «Видавничо-поліграфічні технології», «Опрацювання графічної інформації», «Основи поліграфії».

4. Результати навчання.

Студент повинен набути наступних компетентностей:

Компетентності:

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК-3. Здатність застосовувати принципи оброблення, реєстрації, формування, відтворення, зберігання текстової, графічної, звукової та відеоінформації та особливостей її використання для виготовлення друкованих і електронних видань, пакувань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.

СК-5. Здатність проектувати структуру, конструкцію та дизайн друкованих і електронних видань, пакувань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії, використовуючи сучасне програмне та апаратне забезпечення, з урахуванням вимог до результату, наявних ресурсів та обмежень.

знати: основні поняття, базові принципи, загальноприйняті підходи роботи із кольором; специфіку застосування кольорових моделей, схем; прийоми створення кольорових гармонійних сполучень окремих елементів, блоків елементів та цілісної поліграфічної продукції; принципи роботи із кольором в Web-студіях та на поліграфічних виробництвах; критерії якості повно кольорових зображень, типові колірні дефекти та методи їх усунення; можливості спеціального програмного забезпечення для опрацювання зображень; особливості побудови цифрового профілю та отримання кольоропроби; основи кольороподілу, кольорокорекції та кольоровідтворення тонових одноколірних та кольорових оригіналів; методи тонової та колірної корекції зображень, градаційної корекції; принципи роботи та застосування спеціалізованих вимірювальних пристроїв; механізми синтезу фарб, фактори впливу на якість кінцевого продукту.

вміти:

ПР01. Застосовувати теорії та методи математики, фізики, хімії, інженерних наук, економіки для розв'язання складних задач і практичних проблем видавництва і поліграфії.

ПР02. Знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання теоретичних і практичних задач видавництва і поліграфії.

ПР07. Розуміти принципи і мати навички використання технологій додрукарської підготовки, друкарських та післядрукарських процесів, теорії кольору, методів оброблення текстової та мультимедійної інформації; ПР08. Забезпечувати якість друкованих і електронних видань, пакувань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3-ий	5-ий	4	120	30	–	–	60	30	–	іспит
Заочна	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Базові поняття теорії кольору												
Тема 1. Основні поняття теорії кольору	15	3		8		4							
Тема 2. Гармонія колірних сполучень	14	4		7		3							
Тема 3. Адитивні та суб-трактивні системи цифро-вого представлення кольору	14	3		7		4							
Тема 4. Графічні формати файлів	17	5		8		4							
Разом за змістовим модулем 1	60	15		30		15							
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Комп'ютерне та друкарське кольоро-відтворення												
Тема 1. Вимірювання та управління	14	4		7		3							

кольором у кольорометричних системах												
Тема 2. Комп'ютерне кольоро-відтворення	15	4		8		3						
Тема 3. Друкарське кольоро-відтворення	15	4		7		4						
Тема 4. Гармонійне поєднання кольорів. Класифікація кольорових гармоній. Кольорова гармонія. Гармонійні поєднання.. Теорема Вінера-Хінчина.	16	3		8		5						
Разом за змістовим модулем 2	60	15		30		15						
Усього годин	120 *	30		60		30*						

Самостійна робота студентів складається з підготовки до лекційних і лабораторних занять, опрацювання лекційного матеріалу, що становить 100% від аудиторного навантаження (60 годин) та опанування тем, визначених для самостійного вивчення (60 години).

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювання питань, що стосуються змістовного навантаження основних властивостей кольору та розподілу світлового потоку за спектрами випущення й відбиття.	4
2	Дослідження особливостей побудови візуальних колірних ілюзій	4
3	Опрацювання питань, що стосуються варіантів підбору кольорів за колірними схемами, методів сполучення кольорів та психологічних особливостей кольору в процесі формування особисто-орієнтованого колірного подання	4
4	Опрацювання питань, що стосуються опису та характеристик цифрових моделей представлення кольору та математики кількісного опису кольору	4
5	Опрацювання питання, що стосується характеристик, структури	4

	та особливостей кольоровості в форматах GIF, PNG, JPEG і TIFF.	
6	Опрацювання питань, що стосуються структури ICC-профілів та особливостей створення, підключення та перетворення колірних профілів.	4
7	Опрацювання питання, що стосується закономірностей та правил кольорокорекції тонових одноколірних та кольорових оригіналів.	3
8	Опрацювання питань, що стосуються технології використання плашечних кольорів та способів настроювання параметрів кольороподілу.	3

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Опитування на лекціях, допуск та захист лабораторних робіт, поточні та підсумкові (модульні) контрольні роботи, тестування, опитування на екзамені.

Засоби оцінювання

Звіт до лабораторних робіт, реферати, поточні та підсумкові (модульні) контрольні роботи, тестування, заняття на лабораторному обладнанні.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4		
7	8	7	8	7	8	7	8	40	100

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Домасев М.В., Гнатюк С.П. Цвет, управление цветом, цветовые расчёты и измерения. – СПб.: Питер, 2009. – 224 с ил. – (Серия «Учебный курс»).
2. Вейсберг Дж. Управление цветом в Microsoft Windows XP / Джошуа Вейсберг; пер. с англ. В.В. Котов. – М.: ИТ Пресс, 2007. – 336.: ил. – (Верстка и дизайн).
3. Фрейзер, Брюс, Мэрфи, Крис, Фрэд. Реальный мир управления цветом, искусство доредакционной подготовки, 2-е изд.: Пер. с англ. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2006. – 560 с.
4. Гельмут Киппхан. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства / Гельмут Киппхан; Пер. с нем. – М.: МГУП, 2003. – 1280 с.
5. Измайлов Ч. А., Соколов Е. Н., Черноризов А. М. Психофизиология цветового зрения. – М.: Изд-во МГУ, 1989. – 206 с.
6. Саттон Т. Гармония цвета: Полное руководство по созданию цветовой комбинации / Т. Саттон, Б. Вилен; Пер. с англ. В. П. Воропаева. – М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 215 с.

7. Дж.Миано. Форматы и алгоритмы сжатия изображений в действии. – М.: Издательство Триумф, 2003. – 336 с.
8. Цифровое преобразование изображений: / Учеб. пособие для Вузов. Под ред. проф. Р.Е.Быкова. – М.: Горячая линия – Телеком, 2003. – 228.
9. Нельсон Р.Э. Что полиграфист должен знать о красках: [пер. с англ.]. – М.: ПРИНТ-МЕДИА Центр, 2005.–328 с.

7.2. Допоміжна

- 10.Бондар І. О. Фактори впливу на сприйняття кольору поліграфічної продукції // Матеріали міжнародної конференції «Проблеми й перспективи розвитку ІТ-індустрії», яка проходила 20 листопада 2009 р. у місці Харків. – Харків: ХНЕУ, 2009. – С. 228–230.
11. О'Квин Донни. Допечатная подготовка. Руководство дизайнера: Пер. с англ.: Учеб. пособие. – М.: Изд. дом “Вильямс”, 2003. – 592 с.
12. Маргулис Дэн. Photoshop для профессионалов: классическое руководство по цветокоррекции. Четвертое издание / Пер. с англ. – М. : ООО «Интерсофтмарк», 2003. – 464 с.
13. Маргулис Дэн. Photoshop LAB Color: загадка каньона и другие приключения в самом мощном цветовом пространстве / Пер. с англ. – М. : Интелбук, 2006. – 480 с.
- 14.П. В. Яньшин. Цвет как фактор психологической регуляции / Прикладная психология. – 2000. – №4. – С. 14 – 27.
- 15.Хейнз, Барри, Крамплер, Уэнди, Дугган Шон. Художественные приемы работы в Photoshop CS.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом “Вильямс”, 2005. – 552 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Теорія кольору і кольороутворення. (Цифровий університет. ЧНУ)